

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL TEISĖS AKTŲ, BŪTINŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMU ĮGYVENDINTI, PATVIRTINIMO

2001 m. gruodžio 5 d. Nr. 1474

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#)) ir įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugpjūčio 24 d. nutarimo Nr. 1031 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą“ (Žin., 2001, Nr. [74-2601](#)) 1.1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamus:
 - 1.1. Veiklos elektros energetikos sektoriuje licencijavimo taisyklės;
 - 1.2. viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje sąrašą;
 - 1.3. veiklų elektros energetikos sektoriuje, kurioms reikalingas leidimas, sąrašą;
 - 1.4. elektros energijos importo sąlygas;
 - 1.5. Elektros energijos, kuriai gaminti naudojami atsinaujinantys ir atliekiniai energijos ištekliai, pirkimo skatinimo tvarką;
 - 1.6. Elektros energetikos objektų pripažinimo valstybinės reikšmės energetikos objektais tvarką.
2. Įgalioti Ūkio ministeriją:
 - 2.1. konkurso tvarka išduoti elektros energijos rinkos operatoriaus licenciją;
 - 2.2. išduoti leidimus importuoti elektros energiją.
3. Nustatyti, kad:
 - 3.1. mėnesiui pasibaigus, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 15 dienos, apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos ir teritorinės valstybinio socialinio draudimo įstaigos privalo informuoti Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją apie įmonių, turinčių veiklos elektros energetikos sektoriuje licencijas, mokestines nepriemokas (pagal kiekvieno mėnesio 1 dienos būklę) į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus ir fondus arba Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą;
 - 3.2. apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos ir teritorinės valstybinio socialinio draudimo įstaigos, gavusios Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos prašymą, privalo per 10 darbo dienų pateikti jai prašomus duomenis apie įmones, pageidaujančias įsigyti veiklos elektros energetikos sektoriuje licencijas;
 - 3.3. pradiniu Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo įgyvendinimo laikotarpiu (iki nustatytąja tvarka bus išduotos licencijos) akcinė bendrovė „Lietuvos energija“ ir po jos reorganizavimo įsteigtos naujos įmonės vykdo šią licencijuojamą veiklą:
 - 3.3.1. elektros energijos rinkos operatoriaus;
 - 3.3.2. elektros energijos perdavimo;
 - 3.3.3. elektros energijos skirstymo;
 - 3.3.4. visuomeninio elektros energijos tiekimo;
 - 3.4. visuomeniniai ir nepriklausomi tiekėjai, rinkos, perdavimo ir skirstymo tinklų operatoriai, gavę veiklos licencijas, taip pat laisvieji vartotojai, importuojantys elektros energiją, teikia paslaugas pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje sąrašą.
4. Šis nutarimas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 dienos.

MINISTRAS PIRMININKAS

ŪKIO MINISTRAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

PETRAS ČESNA

VEIKLOS ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIUJE LICENCIJAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės reglamentuoja elektros energijos rinkos operatoriaus, perdavimo, skirstymo, tiekimo veiklos licencijų (toliau vadinama – licencija) išdavimą, pakeitimą, galiojimo panaikinimą, galiojimo sustabdymą ir galiojimo sustabdymo panaikinimą elektros energetikos įmonėms (toliau vadinama – įmonė).

2. Šiose taisyklėse licencijuojamos veiklos sąnaudų auditu laikoma atitinkamos veiklos licenciją turinčios įmonės sąnaudų, susijusių su konkrečia licencijuojama veikla, patikrinimas ir nustatymas.

Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos paaiškintos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#)) ir Lietuvos Respublikos įmonių įstatyme (Žin., 1990, Nr. [14-395](#)).

3. Verstis elektros energijos rinkos operatoriaus, perdavimo, skirstymo, tiekimo veikla, nurodyta Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje, leidžiama tik įmonėms, turinčioms šios veiklos licenciją.

II. LICENCIJŲ RŪŠYS

4. Nustatomos šių veiklos rūšių licencijos:

- 4.1. elektros energijos perdavimo;
- 4.2. elektros energijos skirstymo;
- 4.3. visuomeninio elektros energijos tiekėjo;
- 4.4. nepriklausomo elektros energijos tiekėjo;
- 4.5. rinkos operatoriaus.

5. Verstis kiekvienos rūšies veikla išduodama atskira licencija.

6. Elektros energijos perdavimo licencijos gali siekti įmonė, valdanti perdavimo tinklus Lietuvos Respublikos teritorijoje.

7. Elektros energijos skirstymo licencijos gali siekti įmonė, valdanti skirstomuosius tinklus, tiesiogiai sujungtus su perdavimo tinklu, apibrėžtoje teritorijoje.

8. Rinkos operatoriaus licencijos gali siekti juridinis asmuo, turintis:

8.1. technines priemones prisijungti prie perdavimo tinklo operatoriaus informacinio komplekso;

8.2. atitinkamą programinę įrangą, kurios reikia elektros energijos prekybai ir atsiskaitymui vykdyti (įskaitant elektros energijos, kuria prekiauja, kiekio ir jo pasiskirstymo rinkos dalyviams skaičiavimus);

8.3. ryšių priemones pranešimams iš elektros rinkos dalyvių gauti ir jiems siųsti.

III. LICENCIJAS IŠDUODANČIOS INSTITUCIJOS IR JŲ ĮGALIOJIMAI

9. Licencijas pagal 4.1–4.4 punktus išduoda Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau vadinama – komisija). Rinkos operatoriaus licenciją išduoda Ūkio ministerija.

10. Licenciją išduodanti institucija turi teisę:

- 10.1. išduoti arba pakeisti licenciją;
- 10.2. atsisakyti išduoti arba pakeisti licenciją;
- 10.3. sustabdyti licencijos galiojimą;
- 10.4. panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą;

10.5. panaikinti licencijos galiojimą;
 10.6. gauti iš įmonių kitus duomenis, kurių reikia jų prašymams leisti verstis licencijuojama veikla išnagrinėti arba licencijuojamos veiklos ataskaitoms apie licencijos sąlygų laikymąsi patikrinti;

10.7. gauti iš įmonės veiklą prižiūrinčių valstybės institucijų papildomą informaciją apie licencijuojamą veiklą.

11. Komisija:

11.1. nustato prašymo išduoti arba pakeisti licenciją formą;

11.2. nustato licencijų formas, suderinusi jas su Ūkio ministerija;

11.3. išduoda, pakeičia licenciją arba pateikia pareiškėjui motyvuotą raštišką atsisakymą išduoti ar pakeisti licenciją;

11.4. registruoja licencijas specialiaame žurnale;

11.5. kontroliuoja, kaip laikomasi licencijos sąlygų;

11.6. nagrinėja skundus dėl licencijos sąlygų pažeidimų;

11.7. teikia informaciją apie licencijų išdavimą, pakeitimą, galiojimo panaikinimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą valstybės institucijoms, įstaigoms, kurioms jos reikia joms pavestoms funkcijoms vykdyti, taip pat kitiems suinteresuotiems asmenims.

12. Ūkio ministerija:

12.1. parengia rinkos operatoriaus licencijos įsigijimo konkurso nuostatus;

12.2. nustato licencijos formą, suderinusi ją su komisija;

12.3. organizuoja rinkos operatoriaus konkursą;

12.4. išduoda licenciją rinkos operatoriaus konkurso laimėtojui;

12.5. kontroliuoja, kaip laikomasi licencijos sąlygų;

12.6. nagrinėja skundus dėl licencijos sąlygų pažeidimų;

12.7. teikia informaciją apie licencijų išdavimą, pakeitimą, galiojimo panaikinimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą valstybės institucijoms, įstaigoms, kurioms jos reikia joms pavestoms funkcijoms vykdyti, taip pat kitiems suinteresuotiems asmenims.

13. Informaciją apie licencijų išdavimą, pakeitimą, galiojimo panaikinimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą licencijas išduodanti institucija skelbia „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

Informacijoje nurodomas įmonės pavadinimas, kodas ir buveinės adresas, licencijuojamos veiklos rūšis, licencijos numeris, jos išdavimo, pakeitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ar galiojimo panaikinimo data, licencijuojamos veiklos teritorija.

IV. DOKUMENTŲ PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

14. Įmonė, norinti gauti licenciją, pateikia licencijas išduodančiai institucijai nustatytosios formos prašymą.

15. Prašyme turi būti nurodytas įmonės pavadinimas, kodas, buveinės adresas, telefono ir fakso numeriai, veiklos, kuria verstis prašoma licencijos, pavadinimas, numatoma licencijuojamos veiklos teritorija, įmonės vadovo vardas, pavardė, pareigos, telefono numeris.

16. Elektros energijos skirstymo ar perdavimo licencijos siekianti įmonė prašyme nurodo numatomą licencijuojamos veiklos teritoriją, kuri apibrėžiama pridedamuose tinklų žemėlapiuose ir (ar) kitokiu būdu, leidžiančiu nustatyti nuosavybės teise valdomų tinklų ribas.

17. Nepriklausomo elektros energijos tiekėjo licencijos siekianti įmonė prašyme nurodo numatomą prekių ir paslaugų finansinę apyvartą trejus pirmuosius kalendorinius metus ir kiekvieną pirmųjų metų mėnesį.

18. Prie prašymo įmonė turi pridėti:

18.1. įmonės registravimo pažymėjimo ir įmonės įstatų kopijas, patvirtintas įmonės antspaudu ir vadovo parašu;

18.2. informaciją apie įmonės padalinius, filialus ir valdymo organus;

18.3. įsipareigojimą vykdyti licencijuojamos veiklos sąlygas;

18.4. įmonės ir jos filialų turimų licencijų ir teisės aktuose nustatytų leidimų sąrašą, anksčiau turėtų licencijų ir leidimų, kurių galiojimas panaikintas, sąrašą, licencijų ir leidimų, prašymai kuriuos išduoti tebėra nagrinėjami, sąrašą, taip pat licencijų ir leidimų, prašymai kuriuos išduoti nebuvo patenkinti, sąrašą.

19. Prie prašymo nepriklausomo elektros energijos tiekėjo licenciją pageidaujanti gauti įmonė turi pridėti dokumentus su papildomais finansiniais duomenimis, kurie įrodo jos pajėgumą vykdyti licencijuojamą veiklą taip, kad pasiektų prašyme nurodytą finansinę apyvartą. Šiuo atveju pakanka, kad įmonės kapitalo suma būtų bent 3 kartus didesnė už prašyme pateiktą didžiausią mėnesio finansinę apyvartą.

20. Prie prašymo elektros energijos skirstymo ar elektros energijos perdavimo licenciją siekianti gauti įmonė turi pridėti Energetikos valstybinės inspekcijos prie Ūkio ministerijos išduotus įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus leidimus.

21. Licenciją išduodanti institucija privalo nustatyti, ar įmonė, norinti įsigyti ar pakeisti licenciją, moka mokesčius, kuriuos administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, vykdo įsipareigojimus muitinei ir moka mokesčius į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą. Šiuo tikslu licenciją išduodanti institucija pateikia atsakingoms valstybės institucijoms ir įstaigoms prašymą pateikti reikiamus duomenis apie įmones, pageidaujančias įsigyti ar pakeisti licencijas. Valstybės institucijos ir įstaigos, gavusios prašymą pateikti reikiamus duomenis apie įmones, pageidaujančias įsigyti ar pakeisti licencijas, privalo per 14 darbo dienų pateikti licenciją išduodančiai institucijai prašyme nurodytus duomenis.

22. Licenciją išduodanti institucija, gavusi šiame skyriuje nurodytus dokumentus, patikrina, ar šie dokumentai ir juose esanti informacija atitinka licencijų išdavimo sąlygą, nurodytą 25 punkte, ir ne vėliau kaip per 31 punkte numatytą laiką priima sprendimą išduoti, pakeisti ar atsisakyti išduoti licenciją.

23. Jeigu yra pagrindas įtarti, kad pateikti duomenys klaidingi, taip pat jeigu jų nepakanka nustatyti, ar dokumentai atitinka licencijų išdavimo sąlygą, licenciją išduodanti institucija turi teisę per 15 dienų nuo dokumentų pateikimo paprašyti papildomų duomenų ar dokumentų. Šiuo atveju sprendimo dėl licencijos išdavimo priėmimo terminas nustatomas iš naujo – nuo papildomų duomenų ar dokumentų pateikimo dienos.

24. Jeigu gauti licenciją siekianti įmonė licenciją išduodančiai institucijai papildomai pateikia duomenis ar dokumentus arba juos pakeičia taip pašalindama aplinkybes, trukdančias išduoti licenciją, ir tai padaro, iki licenciją išduodanti institucija priima sprendimą išduoti, pakeisti ar atsisakyti išduoti licenciją, 31 punkte numatytas terminas pradedamas skaičiuoti iš naujo nuo papildomo duomenų ar dokumentų pateikimo ar jų pakeitimo dienos.

V. LICENCIJŲ IŠDAVIMAS

25. Licenciją išduodanti institucija sprendimą išduoti ar pakeisti licenciją grindžia gautų dokumentų ir duomenų atitiktimi įmonės technologiniam, finansiniam ir vadybiniam pajėgumui, leidžiančiam vykdyti šių taisyklių VIII skyriuje numatytas licencijuojamos veiklos sąlygas, kaip nurodyta prašyme.

26. Licencijos išduodamos neterminuotam laikui.

27. Išduotos licencijos gali būti keičiamos įmonės prašymu, jeigu įmonė reorganizuojama, keičiasi jos turimoje licencijoje nurodyta veiklos teritorija ir jos veiklos sąlygos, kurios jau neatitinka licencijuojamos veiklos sąlygų, prašyme nurodytos finansinės apyvartos.

28. Išduotos licencijos gali būti keičiamos jas išdavusios institucijos iniciatyva, Lietuvos Respublikos Vyriausybei pakeitus šių taisyklių VIII skyriuje nurodytas licencijuojamos veiklos sąlygas.

29. Licencijoje nurodoma:

29.1. licencijuojamos veiklos rūšis;

29.2. licenciją išduodanti institucija;

29.3. licencijos numeris;

29.4. licencijos turėtojo rekvizitai – įmonės pavadinimas, kodas (registracijos numeris) ir buveinės adresas;

29.5. licencijos išdavimo ar pakeitimo pagrindas ir data, neterminuota galiojimo trukmė;

29.6. teritorija, kurioje vykdoma licencijuojama veikla;

29.7. visos licencijuojamos veiklos sąlygos;

29.8. licencijuojamos veiklos paslaugų viršutinių kainų ir tarifų ribos, jų tikslinimo (atnaujinimo) tvarka (elektros energijos rinkos operatoriaus, perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekėjo licencijoje).

30. Elektros energijos rinkos operatoriaus, perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekėjo licencijos išduodamos tik vienai įmonei tam tikroje teritorijoje.

31. Licenciją išduodanti institucija per 30 dienų nuo reikiamų dokumentų gavimo privalo išduoti ar pakeisti licenciją arba pateikti įmonei pareiškėjai motyvuotą raštišką atsisakymą tai daryti. Jeigu pateikti ne visi duomenys ar dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo visų duomenų ar dokumentų pateikimo dienos.

32. Praradusiai licencijos originalą įmonei, kuri pateikia motyvuotą paaiškinimą ir skelbimo apie prarastą licenciją didžiajame Lietuvos dienraštyje kopiją, licenciją išduodanti institucija per 10 darbo dienų išduoda licencijos dublikatą su žyma „Dublikatas“. Licencija gali būti pakeista – joje įrašomos naujos teritorijos, licencijuojamos veiklos sąlygos, kitokio dydžio finansinė apyvarta.

33. Licenciją išduodanti institucija, atsižvelgdama į įmonių finansinę būklę, objektyvias įsiskolinimo priežastis, priima sprendimą išduoti, pakeisti licencijas, taip pat nestabdyti ar nepanaikinti licencijų galiojimo įmonėms, skolingoms Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, taip pat Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, turinčioms neįvykdytų įsipareigojimų muitinei, jeigu dėl to, kad šios licencijos neišduotos, nepakeistos, sustabdytas ar panaikintas jų galiojimas, vartotojai gali likti be elektros.

34. Už licencijų išdavimą ar pakeitimą iš įmonės imama valstybės rinkliava Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo nustatyta tvarka.

VI. LICENCIJŲ REGISTRAVIMAS

35. Licencijas išduodanti institucija pildo licencijų registravimo žurnalą, kuris gali būti ir kompiuterinėse laikmenose. Jame registruojamos visos išduotos, pakeistos licencijos, licencijos, kurių galiojimas panaikintas, sustabdytas arba kurių galiojimo sustabdymas panaikintas, taip pat visi prašymai išduoti, pakeisti licencijas ar panaikinti jų galiojimą.

36. Licencijų registravimo žurnalas privalo būti pildomas taip, kad nebūtų įmanoma nepastebimai perrašyti jame esančių įrašų, pakeisti lapų, papildyti žurnalą naujais įrašais, pažeidžiančiais jų chronologinę tvarką.

37. Licencijų registravimo žurnale privalo būti šie įrašai:

37.1. įrašo eilės numeris;

37.2. įrašo data;

37.3. licencijos išdavimo ar pakeitimo data;

37.4. licencijos numeris;

37.5. licencijos rūšis;

37.6. licencijos gavėjas (turėtojas);

37.7. jeigu išduodama licencija pakeičia anksčiau turėtąją – anksčiau galiojusios licencijos eilės numeris;

37.8. prašymą išduoti licenciją nagrinėjęs darbuotojas;

37.9. licencijos galiojimo sustabdymo data;

37.10. licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo data;

37.11. licencijos galiojimo panaikinimo data;

37.12. asmens, atsakingo už licencijų registravimo žurnalo pildymą, parašas.

38. Licencijas išduodanti institucija, atsižvelgdama į šių taisyklių reikalavimus, pati nustato licencijų registravimo žurnalo pildymo tvarką.

VII. ATISISAKYMAS IŠDUOTI LICENCIJĄ

39. Licencija pagal pateiktą prašymą gali būti neišduodama, nekeičiama arba prašyme nurodyta finansinė apyvarta mažinama, jeigu:

39.1. po licenciją išduodančios institucijos nustatyto papildomo termino pateikiami ne visi reikiami dokumentai ir duomenys;

39.2. pateikiami klaidingi duomenys;

39.3. pateikiami dokumentai neatitinka jiems nustatytų reikalavimų;

39.4. netenkinama 25 punkte nurodyta licencijos išdavimo sąlyga.

40. Licencija pagal pateiktą prašymą gali būti nekeičiama arba prašyme nurodyta finansinė apyvarta mažinama, jeigu įmonė po kelis kartus per metus pažeidžia licencijuojamos veiklos sąlygas ar jų nevykdo, laiku nesumoka mokesčių, kuriuos administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos (išskyrus tuos atvejus, kai įmonei mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas, arba įmonė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka kreipėsi į licenciją išduodančią instituciją mokesčių mokėtojų prašymams dėl atsiskaitymo akcijomis ir turtu nagrinėti dėl atsiskaitymo už šiuos mokesčius, delspinigius, baudas akcijomis ir turtu), turi neįvykdytų įsipareigojimų muitinei ir nemoka mokesčių į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą arba jeigu licenciją išduodanti institucija yra gavusi kontroliuojančių valstybinės priežiūros institucijų raštiškų pranešimų apie sankcijų taikymą už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus.

VIII. LICENCIJUOJAMOS VEIKLOS SĄLYGOS

41. Licencijos išduodamos vadovaujantis šiais kriterijais:

41.1. veiklos saugumas ir patikimumas;

41.2. veiklos efektyvumas;

41.3. sąžiningos konkurencijos principų laikymasis;

41.4. nediskriminavimo principo laikymasis;

41.5. teisės aktuose nustatytų įpareigojimų vykdymas;

41.6. veiklos viešumas ir informavimas;

41.7. atsakomybė.

42. Licencijų turėtojai privalo laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

43. Licencijų turėtojai negali savo vardu įgalioti kitų įmonių vykdyti licencijose nurodytą veiklą arba perduoti joms šią teisę pagal sutartį.

44. Licencijos originalas turi būti saugomas įmonės buveinėje licencijoje nurodytu adresu. Įmonės filialuose turi būti saugoma licencijos kopija, patvirtinta įmonės vadovo parašu ir įmonės spaudu.

45. Licencijų turėtojai privalo reguliariai teikti licenciją išdavusiai institucijai licencijuojamos veiklos ataskaitas šios institucijos nustatytu laiku.

46. Lietuvos Respublikoje draudžiama perduoti, skirstyti, tiekti elektros energiją ir galią, kurių įsigijimas nepatvirtintas juridinę galią turinčių dokumentų.

47. Licencijų turėtojai negali teikti licencijuojamos veiklos paslaugų kainomis ir tarifais, viršijančiais komisijos nustatytų viršutinių kainų ir tarifų ribas, jeigu šios kainų ir tarifų ribos nustatomos komisijos.

48. Įmonė, kuri verčiasi elektros energijos perdavimo veikla, privalo:

48.1. vykdyti perdavimo tinklų operatoriaus funkcijas;

48.2. teikti perdavimo tinklų naudotojams elektros energijos persiuntimo paslaugą;

- 48.3. techniškai eksploatuoti, prižiūrėti, valdyti ir plėtoti perdavimo tinklus ir jungiamąsias linijas;
- 48.4. atlikti Lietuvos teritorijoje esančių elektros energijos gamybos pajėgumų, elektros energijos srautų perdavimo tinkluose dispečerinį valdymą, atsižvelgdama į elektros energijos mainus su kitomis jungtinėmis sistemomis;
- 48.5. valdydama kaip dispečeris elektros energijos gamybos pajėgumus, laikytis prioritetų, nustatytų paskutiniame elektros energijos prekybos aukcione ar sutartyse;
- 48.6. vykdyti nacionalinio balansavimo funkciją, sudarydama vienodas, nediskriminuojančias ir konkurencines sąlygas visiems rinkos dalyviams;
- 48.7. vykdyti rezervavimo funkciją, sudarydama vienodas, nediskriminuojančias ir konkurencines sąlygas visiems rinkos dalyviams;
- 48.8. užtikrinti elektros perdavimo tinklų darbo saugumą, patikimumą ir efektyvumą, teikti visas su tuo susijusias paslaugas;
- 48.9. organizuoti, diegti, eksploatuoti ir prižiūrėti perdavimo tinklų elektros energijos apskaitą;
- 48.10. perduoti elektros energijos apskaitos rodmenis rinkos ir skirstomųjų tinklų operatoriams ir tiekėjams;
- 48.11. prijungti vartotojų, skirstomųjų tinklų operatorių ir gamintojų įrenginius prie perdavimo tinklų pagal atitinkamų norminių dokumentų reikalavimus;
- 48.12. motyvuotai raštu atsakyti esantiems ir potencialiems naudotojams, kad atsisakoma suteikti jiems elektros energijos persiuntimo paslaugą. Toks atsisakymas turi būti pagrįstas nediskriminaciniais techninio pobūdžio ribojimo kriterijais;
- 48.13. teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;
- 48.14. tvarkyti atskirą perdavimo veiklos apskaitą;
- 48.15. metams pasibaigus, atlikti licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir apie rezultatus informuoti komisiją;
- 48.16. per 30 dienų nuo ataskaitinio ketvirčio pabaigos pateikti komisijai informaciją apie licencijuojamą veiklą ir jos ataskaitas;
- 48.17. suteikti teisę elektros energijos tiekėjams ir laisviesiems vartotojams pasinaudoti perdavimo tinklais trečiosios šalies dalyvavimo teise;
- 48.18. nediskriminuoti perdavimo tinklų naudotojų.
49. Įmonė, kuri verčiasi elektros energijos skirstymo veikla, privalo:
- 49.1. vykdyti skirstomųjų tinklų operatoriaus funkcijas;
- 49.2. teikti skirstomųjų tinklų naudotojams elektros energijos persiuntimo paslaugą;
- 49.3. eksploatuoti skirstomuosius tinklus ir jungiamąsias linijas su kitomis sistemomis savo teritorijoje, užtikrindama jų priežiūrą, saugų elektros energijos skirstymą ir tinklų plėtoją, laikydamosi aplinkos apsaugos reikalavimų;
- 49.4. organizuoti, diegti, naudoti ir prižiūrėti skirstomųjų tinklų elektros energijos apskaitą;
- 49.5. perduoti elektros energijos apskaitos rodmenis perdavimo tinklų ir rinkos operatoriams ir tiekėjams;
- 49.6. prijungti vartotojų ir gamintojų įrenginius, esančius jos teritorijoje, prie skirstomojo tinklo pagal atitinkamus norminius dokumentus;
- 49.7. motyvuotai raštu atsakyti esantiems ir potencialiems vartotojams apie atsisakymą suteikti jiems elektros energijos persiuntimo paslaugą. Toks atsisakymas turi būti pagrįstas nediskriminaciniais techninio pobūdžio ribojimo kriterijais;
- 49.8. teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;
- 49.9. tvarkyti atskirą skirstymo veiklos apskaitą;
- 49.10. metams pasibaigus, atlikti licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir apie rezultatus informuoti komisiją;
- 49.11. per 30 dienų nuo ataskaitinio ketvirčio pabaigos pateikti komisijai informaciją apie licencijuojamą veiklą ir jos ataskaitas;

49.12. suteikti teisę elektros energijos tiekėjams ir laisviesiems vartotojams pasinaudoti skirstomaisiais tinklais trečiosios šalies dalyvavimo teise;

49.13. nediskriminuoti skirstomųjų tinklų naudotojų.

50. Įmonė, kuri verčiasi visuomeninio elektros energijos tiekėjo veikla, privalo:

50.1. bet kuriam vartotojui pareikalavus, tiekti jam elektros energiją skirstomųjų tinklų teritorijoje pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 33 straipsnyje nustatyta tvarka patvirtintus visuomeninius elektros energijos tarifus;

50.2. teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, jeigu tokios paslaugos bus nustatytos;

50.3. tvarkyti atskirą visuomeninio elektros energijos tiekėjo veiklos apskaitą;

50.4. metams pasibaigus, atlikti licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir apie rezultatus informuoti komisiją;

50.5. per 30 dienų nuo ataskaitinio ketvirčio pabaigos pateikti komisijai informaciją apie licencijuojamą veiklą ir jos ataskaitas, atsiskaitymo su gamintojais ir tiekėjais būklę;

50.6. nediskriminuoti vartotojų ar vartotojų kategorijų.

51. Įmonė, kuri verčiasi nepriklausomo elektros energijos tiekėjo veikla, privalo:

51.1. tiekti elektros energiją laisviesiems vartotojams ir tiekėjams pagal dvišales sutartis;

51.2. elektros energijos prekybai su užsienio valstybėmis gauti atskirus elektros energijos importo veiklos ir eksporto veiklos leidimus;

51.3. teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, jeigu tokios paslaugos bus nustatytos;

51.4. tvarkyti atskirą nepriklausomo elektros energijos tiekėjo veiklos apskaitą;

51.5. metams pasibaigus, atlikti licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir apie rezultatus informuoti komisiją;

51.6. per 30 dienų nuo ataskaitinio ketvirčio pabaigos pateikti komisijai informaciją apie licencijuojamą veiklą ir jos ataskaitas, atsiskaitymo su gamintojais ir tiekėjais būklę.

52. Įmonė, kuri verčiasi elektros energijos rinkos operatoriaus veikla, privalo:

52.1. vykdyti rinkos operatoriaus funkcijas;

52.2. užtikrinti Lietuvos Respublikos elektros energijos rinkos darbą ir organizuoti elektros energijos prekybą;

52.3. viešai skelbti balansavimo ir reguliavimo elektros energijos pardavimo kainas, pagal Prekybos elektros energija taisyklės susidaranti elektros energijos aukcionuose, ir organizuoti rinkos dalyvių atsiskaitymo procedūras vidaus ir užsienio rinkose;

52.4. užtikrinti, kad elektros energijos importas neviršytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų elektros energijos importo kvotų;

52.5. užtikrinti vienodas ir nediskriminacines sąlygas visiems tiekėjams, perkantiems elektros energiją, kuriai gaminti naudojami atsinaujinantys ir atliekiniai energijos ištekliai;

52.6. teikti pirmenybę gamintojams, naudojantiems atsinaujinančius ir atliekinius energijos išteklius, jeigu aukcionuose keli rinkos dalyviai siūlo vienodas elektros energijos pardavimo kainas;

52.7. teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas;

52.8. tvarkyti atskirą rinkos operatoriaus veiklos apskaitą;

52.9. metams pasibaigus, atlikti licencijuojamos veiklos sąnaudų auditą ir apie rezultatus informuoti Ūkio ministeriją;

52.10. per 30 dienų nuo ataskaitinio ketvirčio pabaigos pateikti Ūkio ministerijai informaciją apie licencijuojamą veiklą ir jos ataskaitas.

53. Įmonė, kuri numato nutraukti licencijuojamą veiklą, privalo ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius informuoti apie tai licenciją išdavusią instituciją.

54. Licenciją išdavusi institucija ne rečiau kaip kartą per metus, taip pat gavusi skundą privalo patikrinti, kaip įmonė laikosi licencijos sąlygų: išnagrinėti įmonės pateiktas licencijuojamos veiklos ataskaitas ir sąnaudų audito rezultatus, paprašyti jos pateikti paaiškinimus ir papildomus dokumentus ar duomenis. Institucija gali prašyti reikiamos informacijos valstybės institucijų ir įstaigų, kitų įmonių, turinčių veiklos elektros energetikos sektoriuje licencijas ir leidimus.

Remdamasi patikrinimo išvadomis, institucija gali pareikalauti, kad įmonė pašalintų pastebėtus veiklos pažeidimus.

55. Licencijų turėtojai turi:

55.1. teisę verstis licencijoje nurodyta veikla;

55.2. teisę reikalauti licenciją išdavusios institucijos paaiškinti, kodėl delsiama, atsisakoma išduoti ar pakeisti licenciją, taip pat kodėl licencijos galiojimas stabdomas ar panaikinamas;

55.3. teisę įstatymų nustatyta tvarka apskusti teismui licenciją išdavusios institucijos veiksmus ir sprendimus dėl licencijos išdavimo, pakeitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ar licencijos galiojimo panaikinimo;

55.4. kitų įstatymuose nustatytų teisių.

IX. ATSAKOMYBĖ UŽ LICENCIJUOJAMOS VEIKLOS SĄLYGŲ PAŽEIDIMUS

56. Už licencijoje nurodytų licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus licencijos galiojimas gali būti panaikintas, sustabdytas arba įmonei skirta bauda.

57. Sprendimą dėl licencijos galiojimo panaikinimo, sustabdymo, sustabdymo panaikinimo priima licenciją išdavusi institucija per 10 dienų nuo licencijuojamos veiklos patikrinimo užbaigimo. Apie tokį sprendimą įmonei turi būti pranešta raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo.

58. Licencijos galiojimas gali būti stabdytas, jeigu:

58.1. paaiškėja, kad prašyme išduoti licenciją pateikti klaidingi duomenys;

58.2. įmonė kelis kartus per metus pažeidžia licencijos sąlygas;

58.3. įmonė nemoka mokesčių, kuriuos administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, mokesčių įstatymų nustatytais terminais (išskyrus tuos atvejus, kai įmonei mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas, arba įmonė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka kreipėsi į licenciją išdavusią instituciją mokesčių mokėtojų prašymams dėl atsiskaitymo akcijomis ir turtu nagrinėti dėl atsiskaitymo už šiuos mokesčius, delspinigius, baudas akcijomis ir turtu), turi neįvykdytų įsipareigojimų muitinei ir nemoka mokesčių į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą, yra nustatyta Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 49 straipsnyje nurodytų piktybinių mokesčių įstatymų pažeidimo atvejų ir įsigaliojęs Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos nutarimas dėl baudos pagal nurodytojo įstatymo 50 straipsnio 3 dalį skyrimo įmonei;

58.4. licencijos turėtojas pažeidžia nustatytuosius mokėjimo už elektros energiją ir paslaugas terminus.

59. Priimdama sprendimą dėl licencijos galiojimo sustabdymo, licenciją išduodanti institucija nustato laikotarpį nuo sprendimo įsigaliojimo dienos, per kurį įmonė turėtų pašalinti licencijos sąlygų pažeidimus. Pranešime įmonei apie tokį sprendimą nurodoma jo įsigaliojimo data ir nustatytojo laikotarpio trukmė (terminas).

60. Licencijos galiojimas gali būti panaikintas, jeigu:

60.1. įmonė, kurios licencijos galiojimas buvo sustabdytas, per nustatytąjį laiką nepašalina licencijos sąlygų pažeidimų;

60.2. įmonė likviduojama ar reorganizuojama;

60.3. įmonė pateikia paraišką panaikinti licencijos galiojimą.

61. Sprendimas dėl licencijos galiojimo sustabdymo ar panaikinimo, jeigu jis turi įtakos vartotojų aprūpinimui elektra, gali įsigalioti ne anksčiau kaip po dviejų mėnesių nuo jo priėmimo. Apie numatomą priimti tokį sprendimą Ūkio ministerija privalo informuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybę ir komisiją, o komisija – Ūkio ministeriją ir Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

62. Licenciją, kurios galiojimas panaikintas, įmonė privalo grąžinti ją išdavusiai institucijai per 5 darbo dienas nuo paskelbimo „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Licenciją išdavusi institucija, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, kitos valstybinės priežiūros institucijos pagal kompetenciją kontroliuoja įmonių, turinčių elektros energijos rinkos operatoriaus, perdavimo, skirstymo, tiekimo licencijas, veiklą ir prižiūri, kaip jos laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų.

64. Valstybinės priežiūros institucijos privalo nedelsdamos raštu informuoti licenciją išdavusią instituciją apie įmonėse nustatytus licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimus.

65. Skundus dėl licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimų nagrinėja licenciją išdavusi institucija.

**VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIOS PASLAUGOS ELEKTROS
ENERGETIKOS SEKTORIUJE**

1. Visuomeniniams ir nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams ir laisviesiems vartotojams, importuojantiems elektros energiją:

1.1. supirkti ir parduoti elektros energiją, pagamintą naudojant atsinaujinančius ir atliekinius energijos išteklius;

1.2. supirkti ir parduoti elektros energiją, pagamintą termofikaciniu režimu kombinuoto elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse, kai šios elektrinės tiekia šilumą į miestų centralizuotus šilumos tiekimo tinklus;

1.3. supirkti ir parduoti elektros energiją, pagamintą nustatytosiose elektrinėse, kuriose elektros energijos gamyba būtina energetikos sistemos rezervams užtikrinti;

1.4. sumokėti atominės energetikos darbo saugumo užtikrinimo, atliekų saugojimo ir laidojimo išlaidas.

2. Perdavimo tinklo ir skirstomojo tinklo operatoriams:

2.1. garantuoti visų vartotojų, įvykdžiusių atitinkamus techninius reikalavimus, prijungimą prie perdavimo ar skirstomojo elektros tinklų ir užtikrinti jiems reguliary (patikimą) elektros energijos tiekimą;

2.2. užtikrinti aukštą tiekiamos elektros energijos kokybę – nustatyti atitinkamus kokybės standartus ir reglamentuoti su tuo susijusių išlaidų ar nuostolių kompensavimą;

2.3. plėtoti šalies energetikos sistemos infrastruktūrą ir tarpsteminčius ryšius, siekiant patenkinti didėjančius šalies elektros energijos poreikius, aiškiai ir skaidriai reglamentuoti su tuo susijusias išlaidas ir jų kompensavimą.

Pastaba. Šiame sąraše nurodytų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimas reglamentuotas Ūkio ministerijos patvirtintose Įpareigojimų teikti viešuosius interesus atitinkančias paslaugas davimo taisyklėse.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2001 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1474

VEIKLOS ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIUJE, KURIOMS REIKALINGAS LEIDIMAS

1. Elektros energijos gamyba.
2. Elektros energijos gamybos pajėgumų plėtra.
3. Elektros energijos eksportas.
4. Elektros energijos importas.
5. Tiesioginės linijos tiesimas.

Pastabos:

1. Šiame sąraše nurodytos veiklos leidimo reikia pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (Žin., 2000, Nr. [66-1984](#), Nr. [113-3606](#)) 5, 10, 12, 14, 32, 33 ir 34 straipsnius.
 2. Šiame sąraše nurodytos veiklos leidimus išduoda Ūkio ministerija pagal jos patvirtintas Leidimų veikloms elektros energetikos sektoriuje išdavimo taisykles.
-

ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO SĄLYGOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis teisės aktas pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą reglamentuoja elektros energijos importą į Lietuvos Respubliką.

2. Šio teisės akto tikslas:

2.1. sukurti sąžiningas ir nediskriminuojančias elektros energijos importo į Lietuvos Respubliką sąlygas;

2.2. užtikrinti sąžiningą konkurenciją Lietuvos Respublikos elektros energijos rinkoje;

2.3. užtikrinti ilgalaikį elektros energijos gamybos ir poreikio balansą.

3. Pagrindinės šiose sąlygose vartojamos sąvokos:

elektros energijos importas – elektros energijos pirkimas iš gamintojų, esančių už Lietuvos Respublikos teritorijos, – ne Lietuvos Respublikoje pagamintos elektros energijos tiekimas iš kitų valstybių teritorijos į Lietuvos Respublikos teritoriją tam, kad ji būtų naudojama Lietuvos Respublikoje;

elektros energijos importo apimtis – nustatytasis elektros energijos kiekis, kurį turima teisę importuoti šio teisės akto nustatyta tvarka;

esminiai teisės akto, reglamentuojančių elektros energijos importą, pažeidimai – tai teisės aktų pažeidimai, kai drauge pažeidžiamos pagrindinės elektros energijos importo sąlygų nuostatos, iš jų:

elektros energijos importas be nustatytąja tvarka išduoto elektros energijos importo leidimo; klaidingos informacijos ar dokumentų, kurių reikia elektros energijos importo leidimui išduoti, pateikimas;

elektros energijos importas pažeidžiant nustatytąsias elektros energijos leidimo gavimo sąlygas;

elektros energijos importas viršijant turimą elektros energijos apimtį.

II. ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO NUOSTATOS

4. Laisvieji vartotojai ir tiekėjai gali importuoti elektros energiją tik turėdami elektros energijos importo leidimą ir laikydamiesi šio teisės akto ir kitų teisės aktų reikalavimų.

5. Elektros energijos importo leidimai šio teisės akto nustatyta tvarka išduodami tik tuo atveju, kai su valstybės, iš kurios ketinama importuoti elektros energiją, vyriausybe yra sudaryti atitinkami tarpvalstybiniai susitarimai dėl lygiavertės galimybės savo laisviesiems vartotojams ir tiekėjams importuoti elektros energiją iš Lietuvos Respublikos.

III. ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO APIMTIS IR JOS NUSTATYMAS

6. Laikomasi elektros energijos importo apimties.

7. Elektros energijos importo apimties nesilaikoma, kai:

7.1. importuojama reguliavimo ir balansavimo elektros energija;

7.2. importuojama elektros energija iš Europos Sąjungos valstybių (kai Lietuvos Respublika taps Europos Sąjungos nare);

7.3. importuojama polaidžio elektros energija, jeigu vėliau tais pačiais kalendoriniais metais tiek pat elektros energijos eksportuojama į valstybę, iš kurios importuota polaidžio elektros energija.

8. Maksimalią elektros energijos importo apimtį kasmet, ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki kalendorinių metų pradžios, nustato Ūkio ministerija.

9. Maksimali elektros energijos importo apimtis nustatoma atsižvelgiant į:

9.1. numatomą elektros energijos poreikį Lietuvos Respublikoje;

9.2. numatomą elektros energijos gamybą;

9.3. trejų paskutiniųjų metų elektros energijos eksporto vidurkį;

9.4. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 3 straipsnyje nurodytų tikslų įgyvendinimą.

10. Esant svarbioms aplinkybėms, Ūkio ministerija turi teisę tais metais, kuriems nustatyta elektros energijos importo apimtis, padidinti maksimalią elektros energijos importo apimtį.

IV. ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

11. Elektros energijos importo leidimus išduoda Ūkio ministerija.

12. Pareiškėjas prašyme išduoti elektros energijos importo leidimą nurodo:

12.1. pareiškėjo pavadinimą, buveinės adresą, telefono numerį;

12.2. valstybę, kurioje esančių gamybos šaltinių pagamintą elektros energiją ketinama importuoti;

12.3. laikotarpį (ne ilgesnis nei vieneri kalendoriniai metai), kurį bus importuojama elektros energija;

12.4. planuojamą importuoti elektros energijos kiekį;

12.5. kitas elektros energijos importo leidimo išdavimui svarbias aplinkybes;

12.6. pridedamus dokumentus (pateikiamas jų sąrašas).

13. Prie prašymo išduoti elektros energijos importo leidimą laisvasis vartotojas ar tiekėjas prideda šiuos dokumentus:

13.1. įmonės registravimo pažymėjimą;

13.2. laisvojo vartotojo ar tiekėjo statusą patvirtinančius dokumentus.

14. Ūkio ministerija turi teisę pareikalauti per 20 darbo dienų pateikti papildomus dokumentus, taip pat ištaisyti pateikto prašymo trūkumus.

15. Jeigu pareiškėjas per nustatytąjį laiką nepateikia pareikalautų papildomų dokumentų arba neištaiso pateikto prašymo trūkumų, laikoma, kad prašymas nepaduotas.

16. Pakartotiniai tapatūs prašymai, dėl kurių jau priimtas sprendimas, nepriimami ir nenagrinėjami.

17. Ūkio ministerija ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo privalo priimti sprendimą dėl elektros energijos importo leidimo išdavimo. Prašymo gavimo diena laikoma diena, kurią gauti visi, iš jų ir 13 punkte numatyti dokumentai.

18. Elektros energijos importo leidimas neišduodamas, jeigu:

18.1. pareiškėjas neregistruotas Lietuvos Respublikoje;

18.2. pareiškėjas neturi laisvojo vartotojo ar tiekėjo statuso;

18.3. importuojamos elektros energijos gamybos vieta – Lietuvos Respublika;

18.4. valstybė, iš kurios importuojama elektros energija arba kurioje pagaminta elektros energija, neatitinka 5 punkto reikalavimų;

18.5. pareiškėjas pateikė klaidingą informaciją ar dokumentus;

18.6. pareiškėjas yra pažeidęs teisės aktus, reglamentuojančius elektros energijos importą, ir tokie pažeidimai laikytini esminiais, išskyrus tuos atvejus, kai nuo tokių pažeidimų nustatymo dienos praėję ne mažiau kaip penkeri metai.

19. Apie elektros energijos importo leidimų išdavimą skelbiama „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

20. Ūkio ministerija, nustačiusi, kad elektros energijos importo leidimo turėtojas padarė teisės aktų, reglamentuojančių elektros energijos importą, esminių pažeidimų, ar gavusi kompetentingų valstybės institucijų pranešimus apie tokius pažeidimus, privalo panaikinti išduotą elektros energijos importo leidimą. Apie elektros energijos importo leidimo panaikinimą skelbiama

19 punkte nustatyta tvarka. Naujas elektros energijos importo leidimas šiam juridiniam asmeniui gali būti išduotas praėjus ne mažiau kaip penkeriems metams nuo teisės aktų, reglamentuojančių elektros energijos importą, esminių pažeidimų nustatymo.

V. ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO APIMTIES PARDAVIMAS

21. Elektros energijos importo apimtis laisviesiems vartotojams ar tiekėjams, įsigijusiems elektros energijos importo leidimus, parduodama aukciono būdu (toliau vadinama – aukcionas). Vienam laisvajam vartotojui ar tiekėjui negali būti parduota daugiau už leidime nurodytą importo apimtį.

22. Aukcioną organizuoja ir vykdo rinkos operatorius. Pardavimo procedūrą reglamentuoja Ūkio ministerijos patvirtintos Prekybos elektros energija taisyklės.

23. Elektros energijos importo apimties pradinę kainą nustato Ūkio ministerija ne vėliau kaip prieš 15 dienų iki kiekvieno aukciono pradžios. Pradinė kaina neturi būti mažesnė už Ignalinos atominės elektrinės nepanaudotos galios kainą, padaugintą iš apimties.

24. 70 procentų nustatytosios apimties pateikiama parduoti aukcione ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki kalendorinių metų pradžios. Likusi apimtis lygiomis dalimis pateikiama parduoti ne anksčiau kaip prieš 45 dienas ir ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki kiekvieno metų ketvirčio (išskyrus pirmąjį) pradžios.

25. Aukcione neparduota apimtis pridedama prie artimiausiame tais metais vyksiančiame aukcione parduodamos apimties.

26. Laisvieji vartotojai ar tiekėjai, nusipirkę elektros energijos importo apimtį, privalo Ūkio ministerijai pateikti dokumentus, patvirtinančius elektros energijos gamybos vietą ir laiką.

27. Laisvieji vartotojai ar tiekėjai, nusipirkę elektros energijos importo apimtį, gali ją visą ar jos dalį parduoti ar kitaip perleisti kitam elektros energijos importo leidimą turinčiam laisvajam vartotojui ar tiekėjui už sutartinę kainą.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Asmenys, pažeidę teisės aktų, reglamentuojančių elektros energijos importą, reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

29. Ūkio ministerijos sprendimai dėl elektros energijos importo leidimų išdavimo ar jų panaikinimo gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

ELEKTROS ENERGIJOS, KURIAI GAMINTI NAUDOJAMI ATSINAUJINANTYS IR ATLIEKINIAI ENERGIJOS IŠTEKLIAI, PIRKIMO SKATINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši tvarka nustato elektros energijos, gaminamos Lietuvos Respublikoje naudojant atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius, gamybos skatinimo bendruosius kriterijus, sąlygas ir reikalavimus.

2. Šioje tvarkoje vartojamos sąvokos:

energijos ištekliai – gamtos ištekliai ir jų perdirbimo produktai, kurie vartojami energijai gaminti;

atsinaujinantys energijos šaltiniai – gamtos ištekliai: vandens potencinė, saulės, vėjo, biomasės, žemės gelmių šilumos (geoterminė) energija, kurios atsiradimą ir atsinaujinimą sąlygoja gamtos ar žmogaus sukurti procesai ir kurią galima naudoti vartojimui arba energijos gavybai;

atliekiniai energijos šaltiniai – bet kokio technologinio proceso metu gaunama energija transformuojant pirminę energiją arba kitą energiją, kuri nepanaudojama tam technologiniam procesui;

gamintojas – asmuo, gaminantis elektros energiją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1257](#), 2002-08-10, *Žin.*, 2002, Nr. 80-3442 (2002-08-14), i. k. 1021100NUTA00001257

3. Šios tvarkos privalo laikytis:

3.1. asmenys, kurie gamina elektros energiją, naudodami atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius;

3.2. juridiniai asmenys, kurie superka į skirstomuosius ir perdavimo tinklus elektros energiją, pagamintą naudojant atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius.

4. Šios tvarkos nuostatos dėl elektros energijos supirkimo skatinimo netaikomos juridiniams asmenims, kurie gamina elektros energiją, naudodami atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius, jeigu:

4.1. elektros energija, pagaminta naudojant atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius, suvartojama gamintojo ūkinėms reikmėms;

4.2. elektros energijai pagaminti suvartojama daugiau kaip 10 procentų mineralinės kilmės kuro (naftos ir jos produktų) ar kitokio nevietinės kilmės kuro.

5. Ūkio subjektai, norintys pradėti gaminti elektros energiją naudodami atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius, privalo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 14 straipsnio ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gauti šios veiklos leidimą.

6. Perkamos elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius, apskaita ir jos viešumas turi atitikti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 26 ir 27 straipsnių ir kitų norminių teisės aktų reikalavimus.

II. ELEKTROS ENERGIJOS, GAMINAMOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ IR ATLIEKINIŲ ENERGIJOS ŠALTINIŲ, SUPIRKIMO SKATINIMAS

7. Skatinamas elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius mažesnio nei 20 MW instaliuotos suminės visų generatorių elektrinės galios įrenginiais, supirkimas, jeigu tai neprieštarauja šios tvarkos 5 punkto reikalavimams.

Elektros energija, kuriai gaminti naudojami atsinaujinantys ir atliekiniai energijos ištekliai, superkama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytais ilgalaikiais tarifais, diferencijuotais pagal naudojamų atsinaujinančių ar atliekinių energijos išteklių rūšį.

Tinklų operatorius turi užtikrinti, kad elektros energija, pagaminta naudojant atsinaujinančius ir atliekinius energijos išteklius, būtų transportuojama elektros perdavimo tinklais pirmiausia (kai pralaidumas ribotas).

Iki 20 MW instaliuotos suminės visų generatorių elektrinės galios elektros jėgainėms, naudojančioms atsinaujinančius ir atliekinius energijos šaltinius, netaikomas mokėjimas už rezervinę galią.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1257](#), 2002-08-10, *Žin.*, 2002, Nr. 80-3442 (2002-08-14), i. k. 1021100NUTA00001257

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8. Asmenys, pažeidę šią tvarką, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

9. Ūkio ministerija ir Aplinkos ministerija kontroliuoja įstatymų nustatyta tvarka, kaip laikomasi šios tvarkos nuostatų.

ELEKTROS ENERGETIKOS OBJEKTŲ PRIPAŽINIMO VALSTYBINĖS REIKŠMĖS ENERGETIKOS OBJEKTAIS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši tvarka nustato bendruosius ir specialiuosius reikalavimus elektros energetikos objektams, kurie gali (turi) būti pripažinti valstybinės reikšmės energetikos objektais, taip pat reglamentuoja teikimą pripažinti juos valstybinės reikšmės objektais (nustato metodiką).

2. Šioje tvarkoje vartojamos sąvokos:

valstybinės reikšmės elektros energetikos objektai – tai energetikos ūkio objektai, pastatai, statiniai ar įrenginiai, kurie kilus kariniam konfliktui gali būti pasirinkti sunaikinimo taikiniais ir dėl to tapti ekstremalių įvykių židiniais, taip pat energetikos ūkio objektai nepriklausomai nuo jų nuosavybės formos, kurių kontrolės, funkcionavimo arba normalios veiklos sutrikimas ar sutrikdymas keltų pavojų ar padarytų didelę žalą Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui – sutrikdytų valstybės valdymą, ūkio sistemos, valstybei svarbios ūkio šakos ar infrastruktūros funkcionavimą, sukeltų gamtos užteršimą, masinę gyventojų žūtį;

pavojingi energetikos objektai – pastatai, statiniai ar įrenginiai, kuriuose nuolat arba laikinai gaminama, laikoma, perkraunama, naudojama, sandėliuojama arba neutralizuojama viena arba kelios pavojingos medžiagos ar jų atliekos, taip pat hidroelektrinių statiniai;

ekstremali situacija – padėtis, kuri atsiranda dėl gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio pobūdžio priežasčių ar karo veiksmų ir sąlygoja staigų ir didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba žmonių žūtį, sužalojimą ar turtinius nuostolius;

energetikos įrenginys – techninė konstrukcija (mechanizmas, mašina, aparatas, linija, jų pagalbiniai įrenginiai), skirta elektros energijai gaminti, perduoti ir skirstyti;

gamintojas – asmuo, gaminantis elektros energiją.

3. Šios tvarkos privalo laikytis:

3.1. valstybės institucijos ir ūkio subjektai, kurių kompetencijai priskirta spręsti elektros gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo klausimus;

3.2. savivaldybės, kurių teritorijoje yra elektros gamybos, perdavimo, tiekimo, skirstymo įmonės.

II. ELEKTROS ENERGETIKOS OBJEKTŲ PRIPAŽINIMO VALSTYBINĖS REIKŠMĖS ENERGETIKOS OBJEKTAIS KRITERIJAI IR JŲ APSKAITA

4. Valstybinės reikšmės energetikos objektais laikomi:

4.1. didesnės kaip 50 MW instaliuotos suminės visų generatorių elektrinės galios elektrinės;

4.2. elektros perdavimo tinklai, jeigu įtampa 110 kV ir didesnė, jų priklausiniai;

4.3. branduolinės energetikos objektai;

4.4. didesnės kaip 10 MW instaliuotos suminės visų generatorių elektrinės galios hidroelektrinės ir jų hidrotechniniai statiniai;

4.5. kiti energetikos objektai, pripažįstami valstybinės reikšmės objektais Ūkio ministerijos sprendimais.

5. Valstybinės reikšmės energetikos objektai apskaitomi Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre, kurį pagal Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#)) 10 straipsnio 2 punkto 4 papunkčio ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. 1386 „Dėl pavojingų Lietuvos ūkio objektų registro reorganizavimo į Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registrą“ (Žin., 2000, Nr. [98-3117](#)) nuostatas tvarko Civilinės saugos departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos.

6. Ūkio ministerija kartu su kitomis valstybės institucijomis:

6.1. nagrinėja savivaldybių ar atitinkamų įmonių (registro duomenų teikėjų) prašymus suteikti energetikos įmonei (objektui) valstybinės reikšmės energetikos objekto statusą;

6.2. per mėnesį nuo prašymo ir medžiagos, nurodytos 7.1 punkte, gavimo priima sprendimus dėl įmonės pripažinimo valstybinės reikšmės energetikos objektu (įteisina ministro įsakymu).

7. Savivaldybė ar įmonė prie raštiško prašymo suteikti siūlomai įmonei valstybinės reikšmės energetikos objekto statusą prideda šiuos duomenis:

7.1. Ūkio ministerijai:

7.1.1. visą objekto pavadinimą, adresą ir identifikavimo kodą (jeigu suteiktas);

7.1.2. pagrindinius galimų avarijų objekte duomenis (apie galimą poveikį elektros energijos tiekimo vartotojams (gyvenvietėms) stabilumo užtikrinimui);

7.1.3. galimose poveikio zonose esančių žmonių (vartotojų) skaičių;

7.1.4. duomenis apie turimas avarijų likvidavimo pajėgas;

7.2. Civilinės saugos departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos (apskrities viršininko administracijos civilinės saugos departamentui):

7.2.1. ūkio ministro įsakymo dėl valstybinės reikšmės energetikos objekto statuso suteikimo atitinkamam objektui kopiją;

7.2.2. duomenų, nurodytų 7.1 punkte, kopijas;

7.2.3. duomenis pagal Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. lapkričio 8 d. nutarimu Nr. 1386, registravimo duomenų (15 punktas) reikalavimus, jeigu tokių duomenų, atsižvelgiant į specifiką, yra ar jų galima sukaupti.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8. Asmenys, pažeidę šią tvarką, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

9. Ūkio ministerija, Krašto apsaugos ministerija ir Aplinkos ministerija kontroliuoja įstatymų nustatyta tvarka, kaip laikomasi šios tvarkos nuostatų.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1257](#), 2002-08-10, Žin., 2002, Nr. 80-3442 (2002-08-14), i. k. 1021100NUTA00001257

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 1474 "Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo" pakeitimo